

Geen hogere btw

Je belast er heel Nederland mee

www.geenhogerebtw.nl

12 augustus 2024

Geachte minister Bruins, minister Beljaart, minister Heinen, staatssecretaris Karremans en staatssecretaris Idsinga,

Terwijl het grootste deel van de Nederlanders nog geniet van een vakantie en een geweldige sportzomer werkt u nu het hoofdlijnenakkoord uit in een regeerprogramma en bereidt u de augustusbesluitvorming voor.

Nederlanders die in eigen land op vakantie gaan genieten nu nog van 9% btw op hun vrije tijdsbesteding, waaronder cultuur, sport, nieuwsmedia, boeken, evenementen en logies. Uw voornemen om de btw op deze sectoren te verhogen treft alle Nederlanders in hun portemonnee.

Als breed bondgenootschap van honderden organisaties uit de cultuur-, sport-, nieuwsmedia-, boeken-, evenementen- en horecasector delen wij opnieuw onze gezamenlijke zorg over de voorgenomen btw-verhoging van 9% naar 21% op onze sectoren.

Wij doen een beroep op u om af te zien van deze btw-verhoging en te zoeken naar alternatieve dekking op de begroting. De Tweede Kamer heeft hier in moties meerdere malen toe opgeroepen.

In het vervolg van deze brief zetten wij de redenen voor ons verzoek uiteen en in de bijlage schetsen wij kort de potentiële gevolgen van deze maatregel voor onze sectoren en de Nederlandse samenleving als geheel.

Stel je voor: een Nederland zonder betaalbare cultuur, sport, nieuws, boeken, evenementen of logies. Onvoorstelbaar, toch?

Dit is helaas een dreigende realiteit. De verhoging van het btw-tarief van 9% naar 21% (voor zowel de culturele goederen en diensten als logies) legt een extra belasting op de kostbare vrije tijd, nieuwsgierigheid en gezondheid van miljoenen Nederlanders. Denk aan de glimlach van een kind bij zijn eerste voetbalwedstrijd, de ontroering bij een theatervoorstelling, wegdromen bij een mooi boek, weten wat er speelt in je buurt, losgaan bij een concert en de gezelligheid van een weekendje weg met familie. Dat staat op het spel.

Onze sectoren zijn cruciaal **voor het fysieke en mentale welzijn van de samenleving**. Ze bieden niet alleen ontspanning, informatie en bevordering van de gezondheid, maar dragen ook bij aan de sociale cohesie in de maatschappij en vorming van onze cultuur.

Door de voorgestelde btw-verhoging zal een weekendje weg met zijn tweeën aanzienlijk duurder worden. Zeven miljoen sporters worden door deze verhoging geraakt in hun sportbeoefening, net als zij die naar een sportwedstrijd of concert gaan.

Dit geldt ook voor de miljoenen mensen die in hun vrije tijd muziek maken in een koor of fanfare, of spelen in de plaatselijke toneelvereniging. Zelfs het lezen van een boek wordt extra belast, net als het lezen van het nieuws.

De btw-verhoging zal als een sloophamer inslaan op de financiële positie van onze sectoren.

De gevolgen zijn ook **van grote economische aard**. Uit een [economische analyse](#) blijkt dat de btw-verhoging zal leiden tot 1,5 miljoen minder bezoeken aan festivals en 900.000 minder bezoeken aan podiumkunsten. De Rijksoverheid gaat ervan uit dat de verhoging van het btw-tarief op sportbeoefening ertoe leidt dat er minstens 500.000 Nederlanders stoppen met sporten. Aangezien het btw-jeugdvoetbalconvenant (1996) tussen VWS, clubs en KNVB komt te vervallen, zal er geen jaarlijkse investering van €3,5 miljoen meer zijn voor zowel het amateur- als het vrouwenvoetbal. Afgelopen 28 jaar heeft dit tot een investering van €100 miljoen geleid in het amateur en vrouwenvoetbal. Daarnaast verwacht 82% van de zzp'ers in de cultuur- en mediasector dat de btw-maatregel hen [gaat raken in hun inkomen](#). Nu al verdienen deze zzp'ers jaarlijks 35% minder dan andere zzp'ers in Nederland. Zij beoordelen hun inkomen van €17.500 per jaar met [een gemiddeld rapportcijfer van 6,1](#). De cultuursector en mediasector zijn verantwoordelijk voor 3,4% van het bruto binnenlands product. Nieuwsorganisaties verwachten dat honderdduizenden Nederlanders hun abonnement vaarwel zeggen. Er zullen miljoenen boeken minder verkocht worden en de bibliotheek gaat naar verwachting honderdduizenden abonnees verliezen.

De overheid zelf gaat ervan uit dat de btw-verhoging van logies gaat leiden tot een afname van logies met 6,75%, dat betreft dan 4,2 miljoen minder overnachtingen in Nederland.¹

Deze btw-verhoging zal vooral de middenklasse en mensen met een kleine portemonnee raken. Wij weten inmiddels uit economisch onderzoek dat na een significante prijsverhoging in cultuur, sport, horeca en nieuws, grote groepen mensen dit niet langer kunnen betalen en noodgedwongen moeten afhaken met alle maatschappelijk gevolgen van dien.

De btw-verhoging ondermijnt de kabinetsdoelen van verbeterde bestaanszekerheid, een sterke democratie en vrije pers, stimulering van ondernemerschap en behoud van voorzieningen in de regio. Gecombineerd met kortingen op overheidsinvesteringen en versoering van financiering via de Geefwet en loterijen, versterkt dit de negatieve impact op onze sectoren.

Nederland zonder bruisende cultuur, evenementen, horeca, goede boeken, toonaangevend nieuws en sport? Dat is een Nederland waar niemand in wil leven. Toch?

Wij doen een dringend beroep op u om deze lastenverzwaring voor Nederlanders te heroverwegen. Het is van essentieel belang een alternatief te vinden dat de toegankelijkheid van cultuur, sport, horeca, boeken, evenementen en nieuws voor alle Nederlanders waarborgt. Graag denken wij mee over passende oplossingen die zowel tegemoet komen aan de financiële uitdagingen van de overheid als aan het belang van een bloeiend cultureel, sportief en maatschappelijk leven.

Wij nodigen u dan ook van harte uit voor een gesprek waarin we onze ideeën kunnen delen en samen kunnen werken aan een aanpak die heel Nederland ten goede komt.

Met vriendelijke groet,

Namens de volgende partijen:

¹ Ambtelijke fichebundel naar aanleiding van de evaluatie van het verlaagde btw-tarief

- NOC*NSF
- KNVB
- Eredivisie en Keuken Kampioen Divisie
- Koninklijke Horeca Nederland
- Kunsten '92
- De Creatieve Coalitie
- Federatie Cultuur
- Federatie Creatieve Industrie
- CPNB
- NDP Nieuwsmedia
- Platform Ondernemende Sportaanbieders
- De Nederlandse Vereniging van Journalisten
- Erfgoedplatform
- Kunstenbond
- VVTP
- Vereniging van Evenementenmakers VVEM
- De Federatie Auteursrechtbelangen
- De Akademie van Kunsten
- De Zaak Nu
- ENCORE
- Platform ACCT
- Koornetwerk Nederland
- De Popcoalitie
- De Alliantie van Evenementenbouwers
- BAM popauteurs
- Vereniging Rembrandt
- De Nederlandse Vechtsportbond
- Mediafederatie
- Koninklijke Boekverkopersbond
- Goede Doelen Nederland
- Taskforce Culturele en Creatieve Sector
- Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals VNPF
- Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten NAPK
- Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties VSCD
- Vereniging Openbare Bibliotheken VOB
- Museumvereniging
- Vereniging van Nederlandse Orkesten VvNO
- CultuurConnectie

Z.o.z. bijlage: Effecten

BIJLAGE | Effecten btw-verhoging op verschillende sectoren:

Boekensector

De zorg om de lees- en taalvaardigheid van veel Nederlanders wordt breed gedeeld. Deze zorg staat ook nadrukkelijk benoemd in het Hoofdlijnenakkoord. Wie onvoldoende kan lezen raakt letterlijk achterop. Een (kinder)boek staat aan de basis van die lees- en taalvaardigheid. Juist op dat boek een hoge btw heffen is het laatste wat we moeten willen. Daarmee worden de drempels tot lees- en taalvaardigheid verhoogd. Het komt niet ten goede aan leesvaardigheid. Boeken zijn er bovendien voor iedereen, ongeacht opleiding of inkomen.

Ook voor les- en studiemateriaal geldt dat onderwijsinstellingen de btw niet kunnen aftrekken en dat dus óf het budget (vanuit de overheid) omhoog moet, óf leerlingen minder lesmateriaal kunnen krijgen. Voor studiemateriaal zal de rekening bij mbo- en ho-studenten komen te liggen.

Sportsector

De sport juicht de ambitie van het kabinet voor een vitaler en gezonder Nederland toe, maar waarschuwt voor de geplande btw-verhoging naar 21% op sport. De maatregel maakt voor 7 miljoen mensen sport en bewegen minder toegankelijk. En volgens berekeningen van de overheid zelf zal half miljoen mensen minder sporten en bewegen. Hiermee is een gezonde en actieve leefstijl niet voor iedereen mogelijk. Ook wordt het veel duurder om je favoriete voetbalclub te bezoeken en zal jaarlijks een directe investering van €3,5 miljoen in het amateurvoetbal en vrouwenvoetbal wegvallen. Doordat dat het btw jeugdvoetbalconvenant (1996) tussen VWS, Clubs en KNVB komt te vervallen. Als sportbranche helpen wij de coalitiepartijen graag om de eerdergenoemde ambitie te realiseren, mét behoud van 9% btw op sporten en bewegen.

Horecasector

Verhogen van de btw op logies (kampeertreinen zijn uitgezonderd) treft niet alleen alle vormen van hotels, maar ook b&b-bedrijven, groepsaccommodaties, vakantieparken, hostels etc. Belangrijk om te weten is dat bijna de helft van alle hotelovernachtingen (62 miljoen in 2023) in Nederland binnenlandse hotelovernachtingen zijn en dat 72 % van de hotelovernachtingen leisure-overnachtingen betreft. Gewone Nederlanders dus die geen btw kunnen verrekenen. De extra kosten die het gevolg zijn van het verhogen van het btw-tarief op logies worden dus voor het grootste deel betaald door Nederlandse particuliere gasten.

Niet iedereen zal die prijsverhoging kunnen of willen betalen. Zeker niet als er straks ook nog een oneigenlijk verschil komt ten aanzien van kampeertreinen. Dat gaat niet alleen directe gevolgen hebben voor logiesaanbieders, maar het zal ook gevolgen hebben voor andere horecabedrijven (minder gasten van buiten de gemeente in bijvoorbeeld restaurants en cafés).

Nederland zal ook fors duurder, en daarmee minder aantrekkelijk, worden voor buitenlandse toeristen en wat te denken van de grensregio's waar logiesaanbieders moeten concurreren met collega's in Duitsland en België waar de btw-tarieven voor logies wel laag zijn (respectievelijk 7% en 6 %).

Nieuws

Door de btw-verhoging wordt nieuws duurder. Dit betekent dat honderdduizenden Nederlanders hun abonnement vaarwel zeggen. Een aantal regionale en kleine nieuwstitels zal op termijn verdwijnen en vooral nieuwsmedia met kleine marges gaan een ongewisse toekomst tegemoet.

Voor bepaalde regio's draagt dat het risico in zich dat er uiteindelijk nog maar weinig pers resteert. In tijden van opkomende desinformatie brengt dat grote risico's mee voor onze democratie. Dit tast de waakhondfunctie aan van de vrije pers en de pluriformiteit van het nieuwslandschap dreigt erdoor in het geding te komen.

Cultuursector

De aanstaande btw-verhoging van 9% naar 21% btw is een sluipmoordenaar voor de culturele en creatieve sector. De verhoging van het tarief gaat leiden tot hogere prijzen, wat de toegankelijkheid en betaalbaarheid van media, boeken, cultuur voor het publiek onder druk zet. Ook wordt kunst, cultuur en creativiteit voor (amateur)beoefenaars substantieel duurder en minder toegankelijk. Het gaat ten koste van het aanbod, juist óók in perifere regio's, én gaat ten koste van het verdienvermogen van zelfstandigen en instellingen. Bovendien brengt het de bestaanszekerheid van artiesten en kunstenaars in gevaar. Zonder hen is er geen kunst en cultuur.

De verhoging van het btw-tarief rijmt niet met de uitgangspunten van het aanstaande kabinet om de bestaanszekerheid te verbeteren en ondernemerschap te stimuleren. Ook staat het haaks op het doel om het voorzieningenniveau buiten de randstad op peil te houden. Deze negatieve effecten worden versterkt door het korten op overheidsinvesteringen in cultuur via zowel het rijk, gemeenten als het versoberen van andere financieringsbronnen voor onze sectoren via de Geefwet en loterijen.

Evenementensector

Evenementen zijn broodnodige ontspanning. Het zijn ontmoetingsplekken voor zakelijk contact of juist een goede besteding van de vrije tijd. Het samen beleven van muziek, sport, kunst, of gewoon leuke dingen samen doen als deelnemer, het is extreem belangrijk dat breed toegankelijk te houden. Het fysiek en mentaal welzijn van de samenleving staat al zo onder druk.

Bij evenementen kan de kostenstijging niet of nauwelijks door de ondernemer worden opgepakt: het vlees op de botten is nog niet ontstaan na de coronaperiode die ons uitholde. Dus de bezoeker zou moeten betalen.

De verwachte uitval in het aantal bezoeken is 5,5 %. Het lijkt een klein cijfer maar het gaat om miljoenen bezoeken die niet meer plaatsvinden. Van mensen die dan thuis blijven. Op onze jaarlijkse 135 miljoen bezoeken (Nederlands Vrijetijdsonderzoek 2022/2023, I&O Research) scheelt dat 7.425.000 bezoeken! Al die wegvallende lokale bezoeken verminderen de spin-off in die regio's, die gemeenten. Het is niet voor niets dat de gemeenten (bij monde van de VNG) zien dat dit geen goede weg is. Maar het is ook nog groter, internationaal: de concurrentiepositie van Nederland, en Nederlandse ondernemers die internationaal handelen, verslechtert. En de positie van burgers in de grensregio's, die zien dat in andere omringende landen wel de lagere btw tarieven blijven gelden en daarmee vergelijkbare evenementen daar wel betaalbaar blijven.

